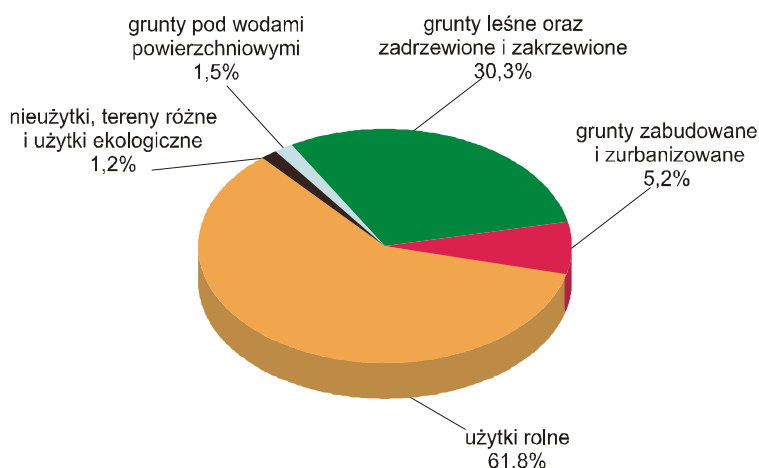

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2007 R.

Powierzchnia geodezyjna Małopolski według stanu w dniu 1 I 2007 r. wynosiła 1518,3 tys. ha i stanowiła 4,9% powierzchni kraju. Użytki rolne zajmowały 938,3 tys. ha, tj. 61,8% ogólnej powierzchni województwa, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - 459,7 tys. ha, grunty zabudowane i zurbanizowane 78,5 tys. ha, grunty pod wodami powierzchniowymi 23,0 tys. ha, a nieużytki, tereny różne i tereny ekologiczne - 18,8 tys. ha.

Struktura powierzchni geodezyjnej województwa w 2007 r.
Stan w dniu 1 I

Tereny miejskie zajmowały łącznie obszar 166,4 tys. ha, tj. tylko 11,0% ogólnej powierzchni województwa, a tereny wiejskie 1351,9 tys. ha (89,0%).

Ilość gruntów wymagających rekultywacji i zagospodarowania w końcu 2007 r. wynosiła 2547 ha (4,0% powierzchni krajowej), w tym 2528 ha, tj. 99,3% przypadało na grunty zdewastowane.

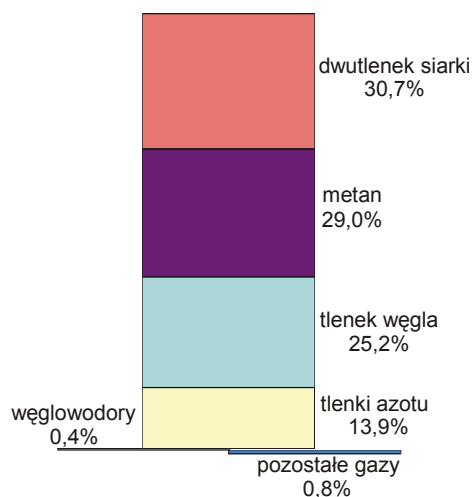
Powierzchnia gruntów rolnych i leśnych wyłączonych z produkcji rolniczej i leśnej w 2007 r. wynosiła 516 ha, w tym 451 ha (87,4%) stanowiły użytki rolne, z których 80,9% przypadało na użytki III klasy bonitacyjnej. Spośród wyłączonych gruntów rolnych i leśnych najwięcej przeznaczono na tereny osiedlowe - 67,8%.

Obszary prawnie chronione w końcu 2007 r. zajmowały powierzchnię 790,3 tys. ha, tj. 52,1% powierzchni geograficznej województwa i 7,8% obszarów chronionych w Polsce. Do powiatów o największym udziale powierzchni prawnie chronionej w ogólnej powierzchni powiatu należały nowotarski (93,0%) i tatrzański (92,7%), a o najmniejszym udziale wielicki (0,4%) i oświęcimski (0,6%).

Na 1 mieszkańca Małopolski przypadało 2410 m² obszarów prawnie chronionych (w kraju 2651 m² na osobę), najwięcej w powiecie miechowskim 11552 m² na osobę.

W końcu roku na terenie województwa występowało: 2154 obiektów uznanych za pomniki przyrody, (o 0,6% więcej niż przed rokiem), 123 parków spacerowo-wypoczynkowych (tj. 5,0% parków w kraju) o przeciętnej powierzchni 10,9 ha (w Polsce 9,1 ha) oraz 1061 zieleńców (o przeciętnej powierzchni 0,5 ha), stanowiących 7,3% zieleńców w kraju, przy czym najwięcej ich znajdowało się w Krakowie - 449 i Tarnowie - 62.

Struktura emisji zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂) z zakładów szczególnie uciążliwych w 2007 r.

CO₂), co stanowiło 41,3% zanieczyszczeń wytworzonych.

Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2007 r. wyniósł 807,5 hm³ (53,2 dam³/km² województwa) i był o 7,4% mniejszy niż przed rokiem. Wykorzystano również 30,7 hm³ wód z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych. Najwięcej wody pobrano na cele produkcyjne - 571,8 hm³ (70,8%), do eksploatacji sieci wodociągowej - 155,9 hm³ (19,3%), a do napełniania i uzupełniania stawów rybnych - 79,7 hm³ (9,9%).

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności wynosiło 750,5 hm³ (było o 8,1% mniejsze niż w 2006 r.). Najwięcej wody wykorzystano na cele przemysłowe - 556,6 hm³ (74,2%), na eksploatację sieci wodociągowej - 114,2 hm³ (15,2%), a do napełniania i uzupełniania stawów rybnych - 79,7 hm³ (10,6%). Średnie zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych przez jednego mieszkańca Małopolski wynosiło 26,3 m³. Długość sieci wodociągowej rozdzielczej według stanu w dniu 31 XII 2007 r. wynosiła 16371,9 km, w tym na wsi 12542,5 km.

Z terenu województwa w 2007 r. odprowadzono (do wód lub do ziemi) 764,8 hm³ ścieków, z czego 87,4% przypadało na ścieki przemysłowe, a 12,6% na komunalne. Oczyszczania wymagało 271,3 hm³, z tego 99,1% było oczyszczonych, a 0,9% odprowadzono bez oczyszczania siecią kanalizacyjną lub bezpośrednio z zakładów do wód lub do ziemi. Ścieki były oczyszczane przede wszystkim mechanicznie (56,8%) i biologicznie (21,0%).

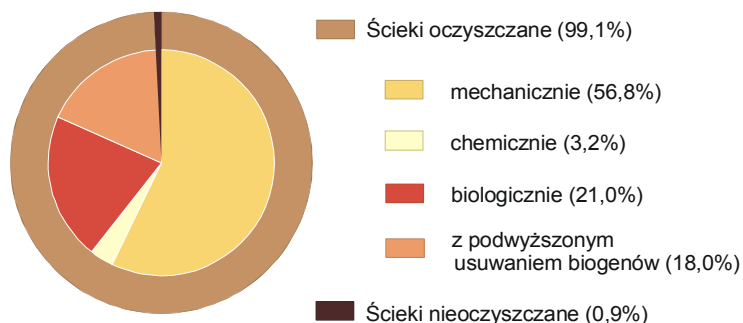
W końcu 2007 r. działały 234 **oczyszczalnie ścieków komunalnych**, z tego 186 typu biologicznego, 47 z podwyższonym usuwaniem biogenów i 1 typu mechanicznego. Z oczyszczalni korzystało 54,1% ludności województwa (tj. 1773,8 tys. mieszkańców), z czego najwięcej bo 29,6% z oczyszczalni biologicznych.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (bez CO₂) z zakładów sektora energetyczno-gazowego naszego województwa w 2007 r. wynosiła 190,9 tys. ton, tj. o 2,5% mniej niż w 2006 r.

Wyemitowano 7,3 tys. ton zanieczyszczeń pyłowych, tj. 0,5 ton/rok/km² i była to głównie emisja ze spalania paliw (54,2%). Emisja zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂) wynosiła 183,6 tys. ton, tj. 12,1 ton/rok/km² i stanowiła 8,9% zanieczyszczeń ogólnopolskich.

W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymano 1114,5 tys. ton zanieczyszczeń pyłowych, tj. 99,4% zanieczyszczeń wytworzonych oraz 129,1 tys. ton zanieczyszczeń gazowych (bez

Ścieki przemysłowe i komunalne (odprowadzone do wód lub ziemi) wymagające oczyszczania w 2007 r.

Z ogólnej liczby 78 **oczyszczalni przemysłowych** działających w ubiegłym roku w Małopolsce 38 to oczyszczalnie typu biologicznego, 30 mechanicznego, 7 chemicznego, a tylko 3 to oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Długość sieci kanalizacyjnej w końcu 2007 r. wynosiła 8187,7 km (w tym na wsi 4480,7 km) i wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem o 5,8%.

W województwie małopolskim **ilość wytworzonych w ciągu roku odpadów** (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wynosiła 9026,9 tys. ton, tj. więcej niż w 2006 r. o 4,0%. Stanowiło to 7,3% odpadów ogólnokrajowych i uplasowało Małopolskę na 3 miejscu w kraju. Wytworzone odpady zostały poddane odzyskowi (82,6%), unieszkodliwione (14,5%) i zmagazynowane czasowo na terenie zakładów (2,9%).

Ogólna ilość odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) **dotychczas składowanych** (nagromadzonych) według stanu w końcu roku wynosiła 152,7 mln ton (10,1 tys. ton/km²), co stanowiło 8,8% ogólnej ilości odpadów składowanych w kraju. Taka ilość odpadów nagromadzonych plasuje nasze województwo (po śląskim i dolnośląskim) na 3 miejscu w Polsce.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska w 2007 r. wyniosły 652,6 mln zł (w cenach bieżących). Były one o 39,4% wyższe niż w ub. roku i stanowiły 8,7% nakładów ogólnopolskich. Najwięcej środków przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód (61,2% nakładów ogółem) oraz na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu (20,9%). Ponad 1/4 nakładów ogółem przeznaczono na ochronę środowiska w Krakowie.

Nakłady na gospodarkę wodną w omawianym roku wynosiły 361,4 mln zł (wzrost do 2006 r. o 7,4%), co stanowiło 16,1% nakładów ogólnopolskich. Najwięcej środków wydatkowano na zbiorniki wodne (58,3%) oraz na ujęcia i doprowadzenia wody (27,7%). Na powiat wadowicki (w związku z dalszą budową zbiornika w Świnnej Porębie) przeznaczono 60,1% tych nakładów, a na miasto Kraków 10,3%.

Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania w 2007 r. do użytku inwestycji służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej to m.in.:

- sieć kanalizacyjna o długości 432,1 km,
- 9 oczyszczalni ścieków o łącznej przepustowości 47225 m³/dobę,
- 1 podczyszczalnia ścieków przemysłowych o przepustowości 400 m³/dobę,
- sieć wodociągowa o długości 408,3 km,
- regulacja i zabudowa rzek i potoków na długości 27,4 km,
- zainstalowanie urządzeń do redukcji zanieczyszczeń pyłowych 30108 ton/rok i gazowych 2074 ton/rok.

Notatkę opracowano na podstawie rocznych sprawozdań z ochrony środowiska o symbolu OS, sprawozdań M-06 i załącznika do sprawozdań F-03, SP, SG-01 część II, III i IV, a także danych uzyskanych z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z Ministerstwa Środowiska i Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.

Więcej informacji dotyczących stanu i ochrony środowiska naturalnego
znajdą Państwo w publikacji
„Ochrona środowiska w województwie małopolskim
w latach 2006-2007”,
która ukaże się w listopadzie br.